

Nepreferenciāla / preferenciāla preču izcelsme

Publicēts: 23.09.2022.

Atjaunināts: 12.01.2023.

Starptautiskajā tirdzniecībā preču izcelsme ir preču valstspiederība. Preču valstspiederību ir nepieciešams noteikt, lai precēm varētu piemērot attiecīgos ievaduitas nodokļus un citus maksājumus, kā arī jebkurus tām piemērojamos ierobežojumus un saistības. Ir divu veidu preču izcelsme – nepreferenciālā un preferenciālā preču izcelsme.

Nepreferenciāla preču izcelsme

Nepreferenciālā preču izcelsme tiek izmantota, lai īstenotu dažādus Eiropas Savienībā noteiktos tirdzniecības politikas pasākumus attiecībā uz preču izcelsmi, kas nozīmē, ka to izmanto, piemēram, kvantitatīvo ierobežojumu, antidempinga nodokļu, nepreferenciālo tarifa kvotu, kā arī statistikas un kopējās lauksaimniecības politikas pasākumu piemērošanas nolūkos.

Eiropas Savienībā nepreferenciālo preču izcelsmi nosaka importēšanas brīdī saskaņā ar Savienības muitas kodeksa[1] (turpmāk – SMK) 60. panta un Regulas 2015/2446[2] 31. – 36. panta prasībām.

Tādējādi trešajās valstīs izdots nepreferenciālo preču izcelsmi apliecinošais sertifikāts nerada tiesisko paļāvību, jo preču nepreferenciālo izcelsmi nosaka Eiropas Savienības importējošajā dalībvalstī.

Saskaņā ar SMK 61. pantu, ja muitas deklarācijā ir norādīta preču izcelsme, tad muitas dienesti var prasīt deklarētājam pierādīt šo preču izcelsmi, pamatotu šaubu gadījumā pieprasot jebkādu papildu pierādījumus.

Gadījumos, kad ir pamatotas šaubas par importējamo preču izcelsmi vai informācija ir nepietiekama, lai noteiktu šo preču nepreferenciālo izcelsmi, preces var tikt laistas brīvā apgrozībā pret drošības naudu.

Anketas nepreferenciālās izcelsmes pamatošanai [↗](#)

 » Precēm, kas klasificējamās KN pozīcijās 6911 un 6912

 » Precēm, kas klasificējamās KN pozīcijās 8501 un 8541

 » Precēm, kas klasificējamās KN pozīcijās 8427 un 8431

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 9.oktobra Regula (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu

[2] Komisijas 2015.gada 28.jūlija Deleģētā regula (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem

Preferenciāla preču izcelsme

Preferenciālā preču izcelsme tiek izmantota, lai gūtu priekšrocības (samazinātas ievadmitas tarifa likmes) no:

preferenciālajiem tarifa pasākumiem, kas iekļauti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas;

preferenciālajiem tarifa pasākumiem, kurus Eiropas Savienība attiecībā uz dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas, ir noteikusi vienpusēji.

Lai pārliecinātos par to, vai tirdzniecībā ar kādu konkrētu valsti ir piemērojami preferenciālie tarifa pasākumi, ir izveidots valstu saraksts, kurā ir apkopota informācija par tirdzniecības režīmiem, normatīvajiem aktiem un atvieglojumu piemērošanai nepieciešamajiem preču izcelsmi vai statusu apliecinošajiem dokumentiem.

 [Trešo valstu un tirdzniecībā ar tām piemērojamo preferenciālo režīmu saraksts](#)

Kā apliecināt preču izcelsmi eksportam?

PREČU IZCELSMES APLIECINĀŠANA EKSPORTAM

- Vai ar preču saistītie nolīgumi ir preferenciāli? Tirdzniecības režīms?**

Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.
- Vai preču izcelsme ir preferenciāla? Izcelsme un tirdzniecības režīms? Tirdzniecības režīms?**

Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.

Valsts	Reģistrētais eksportētājs	Preferenciālais režīms	Preferenciālais tarifa pasākums
Alžīrija	Alžīrija	Preferenciāls	0%
Argentīna	Argentīna	Preferenciāls	0%
Austrija	Austrija	Preferenciāls	0%
Beļģija	Beļģija	Preferenciāls	0%
Brazīlija	Brazīlija	Preferenciāls	0%
Čehija	Čehija	Preferenciāls	0%
Dānija	Dānija	Preferenciāls	0%
Ēģipte	Ēģipte	Preferenciāls	0%
Francija	Francija	Preferenciāls	0%
Ķīna	Ķīna	Preferenciāls	0%
Kolumbija	Kolumbija	Preferenciāls	0%
Kuba	Kuba	Preferenciāls	0%
Krievija	Krievija	Preferenciāls	0%
Lielbritānija	Lielbritānija	Preferenciāls	0%
Litva	Litva	Preferenciāls	0%
Madāgaskarā	Madāgaskarā	Preferenciāls	0%
Meksika	Meksika	Preferenciāls	0%
Peru	Peru	Preferenciāls	0%
Polija	Polija	Preferenciāls	0%
Portugāle	Portugāle	Preferenciāls	0%
Rumānija	Rumānija	Preferenciāls	0%
Slovākija	Slovākija	Preferenciāls	0%
Slovēnija	Slovēnija	Preferenciāls	0%
Spānija	Spānija	Preferenciāls	0%
Šveica	Šveica	Preferenciāls	0%
Tailande	Tailande	Preferenciāls	0%
Taipe	Taipe	Preferenciāls	0%
Turcija	Turcija	Preferenciāls	0%
Ungārija	Ungārija	Preferenciāls	0%
Vietnāme	Vietnāme	Preferenciāls	0%
Zviedrija	Zviedrija	Preferenciāls	0%
- Kas nepieciešams izcelsmes apliecināšanai? Dokumentācija?**
 - ETA, L, EUR-MED, G/T – muitas izveidē
 - Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.
 - Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.
- Ar ko atbilstošs ir jānodrošina? Dokumentācija un atbilstošs režīms?**
 - Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.
 - Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.
- Kā gūst par atbilstošu? Dokumentācija un atbilstošs režīms?**
 - Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.
 - Preferenciālie tarifa pasākumi ir noteikti nolīgumos, kurus Eiropas Savienība ir noslēgusi ar dažām valstīm, teritorijām vai to grupām, kas atrodas ārpus Eiropas Savienības muitas teritorijas.

Vispārējā priekšrocību sistēma

Vispārējā priekšrocību sistēma (turpmāk – VPS) ir vienpusējs preferenciālās tirdzniecības režīms, ar kuru Eiropas Savienība (turpmāk – ES) ir piešķirusi ievadmitas nodokļa atvieglojumus jaunattīstības valstu izcelsmes precēm.

VPS piemērošanai tiek izmantota Reģistrēto eksportētāju sistēma (turpmāk – REX sistēma), kuras ieviešana VPS saņēmējvalstīs pakāpeniski tika uzsākta 2017. gada 1. janvārī un pabeigta 2020. gada 31. decembrī.

REX sistēma ir preču izcelsmes apliecināšanas sistēma, kuras galvenā būtība – eksportētājs pats apliecina preču izcelsmi,

sagatavojot izcelsmi apliecinājošo dokumentu.

Izcelsmi apliecinājošie dokumenti

No 2021. gada 1. janvāra VPS saņēmējvalstu eksportētāji preču izcelsmes apliecināšanai var sagatavot tikai [paziņojumus par izcelsmi](#).

Sertifikāti Form A vairs nevar tikt izdoti, tomēr VPS piemērošanai ir izmantojami tie sertifikāti Form A, kuri ir izdoti līdz REX sistēmas ieviešanas pārejas perioda beigām.

Paziņojumu par izcelsmi var sagatavot:

REX datubāzē reģistrēts eksportētājs;

jebkurš eksportētājs (nav obligāti jābūt reģistrētam REX datubāzē), ja sūtījuma vērtība nepārsniedz 6 000 EUR.

Paziņojuma par izcelsmi derīguma termiņš ir 12 mēneši no sagatavošanas datuma.

Aizpildot importa muitas deklarāciju, ir norādāmi šādi dokumentu kodi:

C100 – REX datubāzē reģistrēta eksportētāja numurs;

U164 – paziņojums par izcelsmi, kuru sagatavojis REX datubāzē reģistrēts eksportētājs sūtījumam vērtībā līdz 6000 EUR;

U165 – paziņojums par izcelsmi, kuru sagatavojis REX datubāzē reģistrēts eksportētājs sūtījumam vērtībā virs 6000 EUR;

U166 – paziņojums par izcelsmi, kuru sagatavojis neregistrēts eksportētājs, sūtījumam vērtībā līdz 6000 EUR;

U167 – aizstājēj paziņojums par izcelsmi, kuru sagatavojis neregistrēts eksportētājs. (Pārsūtot sūtījumu, kas vēl nav laists brīvā apgrozībā un atrodas muitas kontrolē, ir iespēja sākotnējo paziņojumu par izcelsmi aizstāt ar vienu vai vairākiem aizstājēj paziņojumiem. Ja sūtījums tiek pārsūtīts uz citu vietu ES, tad pārsūtītājs var nebūt reģistrēts arī, ja sūtījuma vērtība pārsniedz 6000 EUR. Šādā gadījumā aizstājēj paziņojumam jāpievieno sākotnējā VPS saņēmējvalstī sagatavotā paziņojuma par izcelsmi kopija.)

Pārskats par REX sistēmas ieviešanu VPS saņēmējvalstīs

No 2021. gada 1. janvāra VPS saņēmējvalstīs izcelsmes apliecināšanai var sagatavot tikai paziņojumus par izcelsmi.

Tomēr, ņemot vērā to, ka REX sistēmas ieviešana notika pakāpeniski, izmantojot pārejas periodu, VPS piemērošanai ir iespējams izmantot arī līdz pārejas perioda beigām izdotos sertifikātus Form A, kuri importējošās valsts muitas iestādē ir iesniedzami 10 mēnešu laikā no to izdošanas dienas.

Tās VPS saņēmējvalstīs, kuras nav uzsākušas REX sistēmas piemērošanu, nevar izmantot VPS režīmu, t.i., šo valstu izcelsmes precēm, tās importējot ES, nevar piemērot ievad muitas nodokļu atvieglojumus.

VPS saņēmējvalsts	REX sistēmas piemērošanas datums	Pārejas perioda beigas, līdz kuram bija iespējams izdot sertifikātu Form A	Izcelsmi apliecinotais dokuments no 01.01.2021.
Afganistāna	29.03.2019.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Angola	25.04.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Austrumtimora	06.08.2020	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Bangladeša	01.01.2019.	31.12.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Benina	19.11.2019.	31.12.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Bolīvija	08.05.2018.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Burkinafaso	20.05.2020.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Burundi	27.07.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Butāna	01.01.2017.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Centrālāfrikas Republika	netiek piemērota	31.12.2017.	-
Čada	netiek piemērota	30.06.2018.	-
Dienvidsudāna	netiek piemērota	31.12.2017.	-
Džibuti	netiek piemērota	31.12.2017.	-
Ekvatoriālā Gvineja	netiek piemērota	30.06.2018.	-
Eritreja	19.06.2019.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Etiopija	07.03.2017.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Filipīnas	28.05.2019.	31.12.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Gambija	08.10.2019.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Gvineja	18.05.2019.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Gvineja Bisava	05.12.2017.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Haiti	08.12.2020.	31.12.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Indija	01.01.2017.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Indonēzija	20.11.2019.	31.12.2020.	Paziņojums par izcelsmi

Jemena	09.06.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Kaboverde	12.02.2020.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Kambodža	01.01.2019.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Kenija	01.01.2017.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Kirgizstāna	12.02.2019.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Kiribati	04.04.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Komoru Salas	06.01.2017.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Kongo	28.03.2019.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Kongo Demokrātiskā Republika	05.09.2022.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Kuka Salas	17.04.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Laosa	01.01.2017	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Lesoto	17.09.2019.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Libērija	01.10.2019.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Madagaskara	25.02.2020.	31.12.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Malāvija	01.01.2018.	31.12.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Mali	22.06.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Mauritānija	21.01.2020.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Mikronēzija	09.02.2021.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Mjanma	01.01.2018.	31.12.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Mongolija	24.12.2019.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Mozambika	28.12.2018.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Nepāla	01.01.2017.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Nigēra	16.01.2020.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Nigērija	21.03.2019.	31.12.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Niue	28.06.2017.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi

Pakistāna	06.03.2017.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Ruanda	07.03.2018.	31.12.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Santome un Prinsipi	29.06.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Senegāla	01.01.2019.	31.12.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Sīrija	netiek piemērota	31.12.2018.	-
Sjerraleone	16.08.2018.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Somālija	netiek piemērota	31.12.2017.	-
Sudāna	21.01.2020.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Šrilanka	01.01.2018.	30.06.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Tadžikistāna	26.10.2020.	31.12.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Tanzānija	14.06.2018.	31.12.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Togo	27.07.2018.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Tuvalu	03.10.2018.	31.12.2017.	Paziņojums par izcelsmi
Uganda	01.01.2019.	31.12.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Uzbekistāna	01.01.2019.	30.06.2020.	Paziņojums par izcelsmi
Vanuatu	01.01.2019.	31.12.2019.	Paziņojums par izcelsmi
Zālamana Salas	20.09.2017.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi
Zambija	01.01.2017.	30.06.2018.	Paziņojums par izcelsmi

Saistošā izziņa par izcelsmi (turpmāk SII) ir Eiropas Savienībā saistošs lēmums, kuru saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa[1] (turpmāk – SMK) 33. pantu pieņem muitas dienesti attiecībā uz preču izcelsmi.

SII var tikt izdots par preču preferenciālo izcelsmi saskaņā ar SMK 64. panta nosacījumiem vai par preču nepreferenciālo izcelsmi saskaņā ar SMK 59. panta nosacījumiem.

SII nav izcelsmi apliecinošais dokuments vai piegādātāja deklarācija, un tā neaizstāj šos dokumentus, bet piedāvā preču izcelsmes novērtējumu un tādējādi var tikt izmantota daudzpakāpju ražošanas procesa novērtēšanā, preču izcelsmes noteikšanā vai piegādātāja deklarāciju sagatavošanā. SII nepasargā no izcelsmi apliecinājo dokumentu pārbaudēm un arī neaizstāj šādas pārbaudes.

SII ir spēkā trīs gadus, tomēr jāņem vērā, ka, lai piemērotu SII saistībā ar konkrētu muitas procedūru, lēmuma turētājam jāspēj pierādīt, ka attiecīgās preces un apstākļi, kas nosaka izcelsmes iegūšanu, visādā ziņā atbilst lēmumā aprakstītajām precēm un apstākļiem. Tas nozīmē, ka SII turētājam jānodrošina, ka šajā laika posmā netiks mainīti apstākļi, pamatojoties uz kuriem SII norādītajai precei tika noteikta izcelsme.

Lai saņemtu SII, ir jāiesniedz pieteikums un nepieciešamie pavaddokumenti kompetentajam muitas dienestam tajā dalībvalstī, kurā pieteikuma iesniedzējs veic uzņēmējdarbību, vai kompetentajam muitas dienestam dalībvalstī, kurā attiecīgā izziņa tiks izmantota. Katrs SII var attiekties tikai uz vienu preču veidu un uz vienu apstākļu kopumu izcelsmes noteikšanai.

Galvenie pieteikumā norādāmie dati ir: juridiskais pamats SMK 59. un 64. panta nolūkos, preču sastāvs un pārbaudes metodes tā noteikšanai, informācija, kas ļauj noteikt izcelsmi (izmantotie materiāli un to izcelsme, klasifikācija, atbilstošo vērtību un apstākļu apraksts, precīzi piemērots izcelsmes noteikums), kā arī ražotāja cena, ja tas vajadzīgs izcelsmes noteikšanai.

Latvijā SII sagatavo Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvalde 120 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas.

Pieteikumu var iesniegt:

VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS),

nosūtot ar drošu elektronisko parakstu parakstītu dokumentu uz e-pasta adresi MP.lietvediba@vid.gov.lv,

nosūtot pa pastu uz adresi: VID Muitas pārvaldei, Talejas ielā 1, Rīgā, LV-1978.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 9.oktobra Regula (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu.

Par preferenciālo tirdzniecību ar Apvienoto Karalisti

2021.gada 1.janvārī stājās spēkā [Tirdzniecības un sadarbības nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses](#) (turpmāk – Nolīgums).

Nolīgumā paredzēta preferenciāla tirdzniecība starp līgumslēdzējusēm, tas nozīmē, ka, importējot otras puses izcelsmes preces, tām tiks piemērota 0% ievedmuitas tarifa likme, ja Nolīgumā paredzētajā veidā tiks apliecināta preču izcelsme

[Vadlīnijas izcelsmes noteikumu piemērošanai ES-AK Tirdzniecības un sadarbības nolīguma ietvaros](#)

Imports Eiropas Savienībā

Importējot Apvienotās Karalistes (turpmāk – AK) izcelsmes preces Eiropas Savienībā, tām tiks piemērota 0% ievedmuitas tarifa likme, ja preču AK izcelsme tiks apliecināta ar:

eksportētāja sagatavotu [paziņojums par izcelsmi](#) uz rēķina vai cita dokumenta, kurš sniedz pietiekami detalizētu izcelsmes preču aprakstu, kas ļauj šīs preces nepārprotami identificēt.

AK eksportētāju sagatavotajos paziņojumos par izcelsmi neatkarīgi no sūtījuma vērtības vienmēr jābūt norādītam AK EORI numuram, un tam nav jābūt pašrocīgi parakstītam. Paziņojuma par izcelsmi derīgums ir 12 mēneši no datuma, kad tas ir sagatavots;

vai

importētāja informētību, ka importētā prece ir noteiktas izcelsmes prece, t.i., tā var būt jebkura veida importētāja rīcībā esoša informācija, kas pierāda preces izcelsmi – attiecīgās preču pozīcijas izcelsmes kritēriju izpildi, piemēram, ražošanas procesa apraksts, ražošanas izmaksu kalkulācija utt. (deklarējot U117).

Noformējot importa muitas deklarāciju, tajā norādāma šāda informācija:

datu elementā 4/17 – kods “300”;

datu elementā 5/16 – preferenciālās izcelsmes valsts kods “GB”;

datu elementā 2/3 atkarībā no tā, pamatojoties uz kādu informāciju preference tiek piemērota, jānorāda attiecīgais kods:

- ◆ “U116”, ja iesniegts eksportētāja sagatavots paziņojums par izcelsmi, tā aprakstošajā laukā norādot paziņojuma par izcelsmi numuru;
- ◆ “U117”, ja preference tiek pieprasīta, pamatojoties uz importētāja informētību, aprakstošajā laukā ievadot, piemēram, defisi;
- ◆ “U118”, ja iesniegts paziņojums par izcelsmi, kurā apliecināta izcelsme identisku produktu vairākiem sūtījumiem, tā aprakstošajā laukā norādot sākotnējā paziņojuma par izcelsmi numuru. Šajā gadījumā muitas deklarācijai vienmēr jāpievieno sākotnējais paziņojums par izcelsmi, datu elementā 2/3 kā 'cita norāde' ir jāiekļauj atsauce uz sākotnējo paziņojumu.

Eksports uz AK

Eiropas Savienības izcelsmes ražojumiem AK tiks piemērotas Nolīguma tarifa preferences, iesniedzot paziņojumu par izcelsmi:

kuru sagatavojis REX sistēmā reģistrēts eksportētājs vai

kuru sagatavojis jebkurš eksportētājs noteiktas izcelsmes preču sūtījumiem, kuru vērtība nepārsniedz 6000 EUR.

Informācija par eksportētāju reģistrēšanu REX sistēmā ir pieejama šeit: [Reģistrēto eksportētāju sistēma – REX](#).

Eksportētāji, kuri ir reģistrēti REX sistēmā, lai gūtu labumu no citiem preferenču nolīgumiem, izmanto tiem jau piešķirto REX numuru.

Par tirdzniecību ar Vjetnamu

2020. gada 1. augustā stājas spēkā Brīvās tirdzniecības nolīgums starp Eiropas Savienību un Vjetnamas Sociālistisko Republiku (turpmāk – Nolīgums), kas publicēts 2020. gada 12. jūnija Eiropas Savienības [Oficiālajā Vēstnesī Nr. L186](#).

Nolīgums nosaka, ka katra Puse samazina vai atceļ muitas nodokļus otras Puses izcelsmes precēm, ievērojot attiecīgos izcelsmes noteikumus. [1]

Eksports uz Vjetnamu

Eiropas Savienības izcelsmes ražojumiem Vjetnamā tiks piemērotas Nolīguma tarifa preferences, iesniedzot [paziņojumu par izcelsmi](#):

kuru sagatavojis REX sistēmā reģistrēts eksportētājs vai

kuru sagatavojis jebkurš eksportētājs noteiktas izcelsmes preču sūtījumiem, kuru vērtība nepārsniedz 6000 EUR.

Informācija par eksportētāju reģistrēšanu REX sistēmā ir pieejama sadaļā [Reģistrēto eksportētāju sistēma - REX | Valsts ieņēmumu dienests \(vid.gov.lv\)](#).

Eksportētāji, kuri jau ir reģistrēti REX sistēmā, lai gūtu labumu no citiem preferenču nolīgumiem, izmanto tiem jau piešķirto REX numuru.

Imports Eiropas Savienībā

Vjetnamas izcelsmes ražojumiem Eiropas Savienībā tiks piemērotas Nolīguma tarifa preferences, iesniedzot šādus izcelsmi apliecinājošos dokumentus:

sertifikātu EUR.1 vai

izcelsmes deklarāciju noteiktas izcelsmes preču sūtījumiem, kuru vērtība nepārsniedz 6000 EUR.

Noformējot importa muitas deklarāciju, norādāma šāda informācija:

datu elementā 5/16 - preferenciālās izcelsmes valsts kods "VN";

datu elementā 4/17 - preferences kods "300";

datu elementā 2/3 - attiecīgais kods:

- "N954", ja iesniegts sertifikāts EUR.1;
- "U162", ja iesniegta izcelsmes deklarācija.

Papildus norādām, ka Vjetnama līdz 31.12.2022.[2] ir arī vienpusējā tirdzniecības režīma – Vispārējās priekšrocību sistēmas (turpmāk – VPS) – saņēmējvalsts.

Precēm, kuru Vjetnamas izcelsme VPS ietvaros ir apliecināta ar REX paziņojumu par izcelsmi, atbilstošie ievad muitas nodokļa VPS atvieglojumi (ar preferences kodu "200") būs piemērojami, laižot tās brīvā apgrozībā līdz 31.12.2022.

[1] Izcelsmes noteikumi ir ietverti Nolīguma 1. protokolā "Par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm", tajā skaitā izcelsmes kritēriji preferenciālās izcelsmes iegūšanai, kā arī izcelsmi apliecinājošo dokumentu noformēšanas un citas prasības.

[2] Komisijas 25.09.2020. Deleģētā regula (ES) 2021/114, ar ko attiecībā uz Armēniju un Vjetnamu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 978/2012 II un III pielikumu

Par tirdzniecību ar Singapūru

2019. gada 21. novembrī stājās spēkā Brīvās tirdzniecības nolīgums starp Eiropas Savienību un Singapūras Republiku (turpmāk – Nolīgums), kas publicēts Eiropas Savienības 2019. gada 14. novembra [Oficiālajā Vēstnesī L294](#).

Nolīguma 2.6.pants nosaka, ka katra puse samazina vai atceļ ievadumtas nodokļus par precēm, kuru izcelsme ir otrā pusē, saskaņā ar izcelsmes noteikumiem un pārējām prasībām, kas noteiktas šā nolīguma 1.protokolā "Par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm" (turpmāk – Protokols).

Ar Padomes 2022. gada 12. decembra Lēmumu (ES) 2022/2469, kas publicēts 2022. gada 16. decembra [Oficiālajā Vēstnesī Nr. L322](#), ir veikti vairāki grozījumi Protokolā, kurus piemēro no 2023. gada 1. janvāra. Būtiskākie Protokola grozījumi ir saistīti ar Harmonizētās sistēmas jaunākās redakcijas piemērošanu, kā arī REX reģistrēto eksportētāju sistēmas izmantošanu, eksportējot Eiropas Savienības preces uz Singapūru.

Protokola 16. pants nosaka, ka Eiropas Savienības izcelsmes ražojumiem, ko importē Singapūrā, un Singapūras izcelsmes ražojumiem, ko importē Eiropas Savienībā, piemēro šajā Nolīgumā paredzēto preferenciālo tarifa režīmu, pamatojoties uz paziņojumu par izcelsmi, kura teksta paraugs ir šī Protokola E pielikumā.

 [paziņojums par izcelsmi tirdzniecībā ar Singapūru](#)

Ņemot vērā to, ka līdz Protokola grozījumiem Eiropas Savienības eksportētāji sagatavoja izcelsmes deklarācijas, saskaņā ar Kopīgo deklarāciju par pārejas pasākumiem Singapūra 3 mēnešus no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas – līdz 2023. gada 31. martam – turpina piešķirt preferenciāla tarifa režīmu Eiropas Savienības izcelsmes precēm, ja tiek uzrādīta izcelsmes deklarācija.

Paziņojumu par izcelsmi var sagatavot eksportētājs – persona, kuras atrašanās vieta ir kādā no pusēm un kura saskaņā ar prasībām puses normatīvajos aktos eksportē vai ražo noteiktas izcelsmes ražojumu:

Eiropas Savienībā – REX sistēmā reģistrēts eksportētājs vai jebkurš eksportētājs, ja sūtījuma vērtība nepārsniedz 6000 EUR;

Singapūrā – eksportētājs, kas ir reģistrēts kompetentajā iestādē un ir saņēmis unikālo reģistrācijas numuru.

Informācija par eksportētāju reģistrēšanu REX sistēmā ir pieejama šeit: [Reģistrēto eksportētāju sistēma - REX | Valsts ieņēmumu dienests \(vid.gov.lv\)](#).

Paziņojums par izcelsmi ir derīgs 12 mēnešus no dienas, kad eksportētāja puse to izsniegusi, un to sagatavo, uzrakstot, uzspiežot vai uzdrukājot uz rēķina, pavadzīmes vai cita tirdzniecības dokumenta. Ja paziņojumu par izcelsmi raksta ar roku, lieto tinti un raksta drukātiem burtiem.

Eksportējot preces no Singapūras, paziņojumu par izcelsmi sagatavo angļu valodā, bet, eksportējot no Savienības, to var sagatavot vienā no Protokola E pielikumā norādītajām valodām, t.sk., latviešu valodā.

Paziņojumu par izcelsmi izņēmuma kārtā var sagatavot pēc eksportēšanas ("retrospektīvs paziņojums"), ja importētāja

puse to uzrāda ne vēlāk kā divus gadus (Savienības gadījumā) un ne vēlāk kā vienu gadu (Singapūras gadījumā) pēc preču nonākšanas attiecīgajā teritorijā.

Noformējot importa muitas deklarāciju, norādāma šāda informācija:

datu elementā 4/17 – preferences kods “300”;

datu elementā 5/16 – preferenciālās izcelsmes valsts kods “SG – Singapūra”;

datu elementā 2/3 – kods “U101”, paziņojums par izcelsmi, ko sagatavojis reģistrēts eksportētājs Singapūrā.

Par tirdzniecību ar Japānu

Par preferenciālu tirdzniecību ar Japānu

2019.gada 1.februārī stājās spēkā un no šī datuma tiek piemērots Ekonomisko partnerattiecību Nolīgums starp Eiropas Savienību un Japānu (turpmāk – Nolīgums), kas publicēts 2018.gada 27.decembra [Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī Nr.L330](#).

Nolīguma 2.8.pantā ir paredzēts preferenciāla tarifa režīms noteiktas izcelsmes precēm. Lai piemērotu šo režīmu, ir jāievēro izcelsmes noteikumi, kas ietverti Nolīguma 3.nodaļā “Izcelsmes noteikumi un izcelsmes procedūras”.

Atbilstoši Nolīguma 3.nodaļas 3.16.pantam, importējot otras Puses izcelsmes preces, preferenciāla tarifa režīmu var piemērot, pamatojoties uz:

eksportētāja sagatavotu paziņojumu par izcelsmi (paziņojuma par izcelsmi teksts ir Nolīguma [3.-D pielikumā](#), un tas jāaizpilda saskaņā ar zemspītras piezīmēm, *vai*

importētāja informētību, ka importētais produkts ir noteiktas izcelsmes produkts.

Eksportējot noteiktas izcelsmes preces uz Japānu, Eiropas Savienības eksportētāji paziņojumu par izcelsmi aizpilda saskaņā ar Komisijas 2015.gada 24.novembra Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447[1] 68.panta nosacījumiem, kas paredz:

eksportētāju reģistrēšanu reģistrēto eksportētāju datubāzē REX, ja noteiktas izcelsmes preču sūtījuma vērtība pārsniedz 6000 EUR;

ja noteiktas izcelsmes preču sūtījuma vērtība nepārsniedz 6000 EUR, paziņojumu par izcelsmi var sagatavot arī eksportētājs, kas nav reģistrēts REX sistēmā.

Informācija par eksportētāju reģistrēšanu REX sistēmā ir pieejama šeit: [Reģistrēto eksportētāju sistēma – REX](#).

Importējot Japānas izcelsmes preces Eiropas Savienībā, nav paredzēts sūtījuma vērtības sliekšnis, kuru pārsniedzot, Japānas eksportētāja sagatavotajā paziņojumā par izcelsmi obligāti būtu jānorāda Japānas korporatīvais numurs.

Nolīguma 3.17.panta 5.punkta b) apakšpunktā paredzēta iespēja sagatavot vienu paziņojumu par izcelsmi identisku produktam vairākiem sūtījumiem (*multiple shipments*) laikposmā, kurš norādīts paziņojumā par izcelsmi. Šis laikposms nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus. Paziņojumā par izcelsmi vairākiem sūtījumiem jābūt norādītiem trīs datumiem:

paziņojuma par izcelsmi sagatavošanas datumam;

sūtījumu laikposma sākumam;

sūtījumu laikposma beigām.

Paziņojumu par izcelsmi vairākiem sūtījumiem var sagatavot tikai reģistrēts eksportētājs, t.i., importa gadījumā no Japānas paziņojumā par izcelsmi jābūt norādītam Japānas eksportētāja korporatīvajam numuram. Japānas korporatīvais numurs sastāv no 13 cipariem, un to ir iespējams pārbaudīt šajā datu bāzē: <https://www.houjin-bangou.nta.go.jp/en/>.

Noformējot importa muitas deklarāciju secīgajiem sūtījumiem, importa muitas deklarācijas datu elementā 2/3 kopā ar dokumentu kodu "U111" vienmēr jābūt norādītai atsaucei uz sākotnējo paziņojumu par izcelsmi, kā arī jāpievieno sākotnējā paziņojuma par izcelsmi kopija.

Paziņojums par izcelsmi ir derīgs 12 mēnešus no datuma, kurā tas ir sagatavots, un tam ir jābūt sagatavotam komercdokumentā.

Noformējot importa muitas deklarāciju, norādāma šāda informācija:

datu elementā 4/17 kods "300";

datu elementā 5/16 preferenciālās izcelsmes valsts kods "JP";

datu elementā 2/3 atkarībā no tā, pamatojoties uz kādu informāciju preference tiek piemērota, jānorāda attiecīgais kods:

- "U110", ja iesniegts paziņojums par izcelsmi, tā aprakstošajā laukā norādot paziņojuma par izcelsmi numuru;
- "U111", ja iesniegts paziņojums par izcelsmi, kurā apliecināta izcelsme identisku produktu vairākiem sūtījumiem, tā aprakstošajā laukā norādot sākotnējā paziņojuma par izcelsmi numuru;
- "U112", ja preference tiek pieprasīta, pamatojoties uz importētāja informētību, aprakstošajā laukā ievadot, piemēram, defisi.

[1] Komisijas 2015.gada 24.novembra Īstenošanas regula (ES) 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr.952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu

ES un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīguma īstenošanas vadlīnijas

 [Muitas atvieglojumu pieprasīšana, pārbaude un noraidīšana](#)

 [Importētāja zināšanas](#)

 [Paziņojums par izcelsmi identisku produktu vairākkārtīgiem pārvadājumiem](#)

 [Informācijas konfidencialitāte](#)

Par tirdzniecību ar Turciju

Tirdzniecībā starp Eiropas Savienību (turpmāk – ES) un Turciju ir spēkā tālāk minētie tirdzniecības režīmi.

Muitas ūnija

Muitas ūnijas izveide ir paredzēta Nolīgumā, ar ko izveido Eiropas Ekonomikas kopienas un Turcijas asociāciju, un kas tiek saukts par Ankaras Nolīgumu. Lai īstenotu Ankaras Nolīgumā paredzēto, 1995.gada 22.decembrī tika pieņemts Eiropas Kopienas un Turcijas Asociācijas Padomes lēmums Nr.1/95 par pēdējo posmu Muitas ūnijas izveidošanā (Oficiālais Vēstnesis (turpmāk – OV) L 35, 13.02.1996.), kura I sadaļas “Brīva preču kustība un tirdzniecības politika” 4.pants paredz, ka līdz ar minētā lēmuma spēkā stāšanos starp ES un Turciju tiek atcelti visi importa un eksporta nodokļi, kā arī citi maksājumi ar līdzvērtīgu efektu.

Muitas ūnijas nosacījumi attiecas uz rūpniecības un pārstrādātajām lauksaimniecības precēm.

EK-Turcijas Muitas sadarbības komitejas 2006.gada 26.jūlija Lēmumā Nr.1/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus EK-Turcijas Asociācijas padomes Lēmumam Nr.1/95 (OV L 265, 26.09.2006.), ir ietverti nosacījumi, kas piemērojami preču tirdzniecībai starp abām muitas ūnijas pusēm. Saskaņā ar šo lēmumu, preču statusu apliecina ar kustības sertifikātu A.TR, kuru apstiprina muitas iestāde vai pilnvarotais eksportētājs ar speciālu zīmogu.

Gadījumos, kad ir nepieciešams pierādīt izcelsmi muitas ūnijā brīvā apgrozībā esošām precēm, kas ar EUR.1, EUR.MED izcelsmes sertifikātiem, rēķindeklarāciju vai rēķindeklarāciju EUR.MED tiks eksportētas vai izmantotas tādu produktu ražošanā, ko eksportēs uz Paneiropas un Vidusjūras kumulācijas sistēmas valstīm, eksportētājs izsniedz „piegādātāja deklarāciju”, ko izmanto kā izcelsmes pierādījumu.

Tirdzniecība ar lauksaimniecības precēm

Tirdzniecību ar lauksaimniecības precēm reglamentē Eiropas Kopienas un Turcijas Asociācijas Padomes 1998.gada 25.februāra lēmums Nr.1/98 (OV L 86, 20.03.1998.), kas ir grozīts ar EK-Turcijas Asociācijas Padomes 2006.gada 19.decembra Lēmumu 3/2006.

Izcelsmes noteikumi ir ietverti Lēmuma 3.protokolā, kas paredz, ka šo produktu preferenciālo izcelsmi apliecina ar EUR.1 un EUR-MED izcelsmes sertifikātiem, rēķindeklarācijām vai rēķindeklarācijām EUR-MED. Šiem produktiem ir iespējams piemērot Paneiropas un Vidusjūras valstu kumulācijas sistēmu.

Eiropas Komisija ir sagatavojusi lauksaimniecības produktu [sarakstu \(angļu valodā\)](#).

Lai precīzi piemērotu Kombinētās nomenklatūras kodu, vēršam uzmanību, ka preču klasifikācija Eiropas Savienībā (ES) tiek veikta atbilstoši Padomes 1987. gada 23. jūlija Regulai (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu un ikgadējiem grozījumiem tās I pielikumā.

Tirdzniecība ar ogļu un tērauda produktiem

Ogļu un tērauda izstrādājumu tirdzniecības režīms izriet no Nolīguma starp Turciju un Nolīguma slēgšanas brīdī pastāvošo Eiropas Ogļu un tērauda kopienas (OV L 227, 07.09.1996.).

Šo produktu izcelsmes noteikumi ir ietverti minētā Nolīguma 1.protokolā, kas grozīts ar 2009.gada 24.februāra Apvienotās Komitejas Lēmumu Nr.1/2009, ko pieņem saskaņā ar Nolīgumu par tādu produktu tirdzniecību starp Eiropas Ogļu un tērauda kopienas un Turcijas Republikas, uz kuriem attiecas Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums (OV L 143, 06.06.2009.).

Nolīguma 1.protokols ir grozīts tā, lai ogļu un tērauda produktiem būtu iespējams piemērot Paneiropas un Vidusjūras valstu kumulācijas sistēmu, un to izcelsmi var apliecināt ar EUR.1, EUR-MED izcelsmes sertifikātiem, rēķindeklarācijām vai rēķindeklarācijām EUR-MED.

Ņemot vērā to, ka aktuālais ogļu un tērauda produktu saraksts Nolīgumā par tādu produktu tirdzniecību starp Eiropas

Ogļu un tērauda kopienas un Turcijas Republikas, uz kuriem attiecas Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgums (EOTK), nav publiski pieejams, Eiropas Komisija ir izstrādājusi darba dokumentu [Nr. TAXUD/1205/06 - Add.6 - Final – EN](#) (angļu valodā), kurā uzskaitīti produkti, uz kuriem attiecas Nolīgumā paredzētais tirdzniecības režīms un kuru izcelsmi var apliecināt ar EUR.1, EUR-MED izcelsmes sertifikātiem, rēķindeklarācijām vai rēķindeklarācijām EUR-MED.

Lai precīzi piemērotu Kombinētās nomenklatūras kodu, vēršam uzmanību, ka preču klasifikācija Eiropas Savienībā (ES) tiek veikta atbilstoši Padomes 1987. gada 23. jūlija Regulai (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu un ikgadējiem grozījumiem tās I pielikumā.

Par tirdzniecību ar Kanādu

Saskaņā ar 2017.gada 16.septembra [Oficiālajā Vēstnesī L238](#) publicēto paziņojumu, Visaptverošais ekonomikas un tirdzniecības nolīgums (CETA) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses (publicēts Eiropas Savienības 2017.gada 14.janvāra [Oficiālajā Vēstnesī L11](#)), provizoriski tiek piemērots no 2017.gada 21.septembra.

CETA 2.4.pants nosaka, ka muitas nodokļi tiek samazināti vai atcelti precēm, kuru izcelsme ir vienas vai otras Puses teritorijā, atbilstoši CETA Protokolā par izcelsmes noteikumiem un izcelsmes procedūrām izklāstītajiem noteikumiem (turpmāk – Protokols).

Protokola 18.pants nosaka, ka Eiropas Savienības izcelsmes ražojumi, importējot tos Kanādā, un Kanādas izcelsmes ražojumi, importējot tos Eiropas Savienībā, gūst labumus no šajā nolīgumā paredzētā preferenciālā tarifa režīma, pamatojoties uz [izcelsmes deklarāciju](#), kuras teksta paraugs ir šī Protokola 2.pielikumā.

Eiropas Savienības eksportētāji izcelsmes deklarāciju aizpilda saskaņā ar Komisijas 2015.gada 24.novembra Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr.952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 68.panta nosacījumiem, kas paredz eksportētāju reģistrēšanu reģistrēto eksportētāju datubāzē REX, ja noteiktas izcelsmes preču sūtījuma vērtība pārsniedz 6000 EUR. Ja noteiktas izcelsmes preču sūtījuma vērtība nepārsniedz 6000 EUR, izcelsmes deklarāciju var sagatavot arī eksportētājs, kas nav reģistrēts REX sistēmā.

Eiropas Savienības eksportētāji, kuri plāno uz Kanādu eksportēt CETA Protokolā par izcelsmes noteikumiem un izcelsmes procedūrām izklāstītajiem noteikumiem atbilstošas preces, jau pirms CETA līguma piemērošanas var reģistrēties REX sistēmā.

Informācija par eksportētāju reģistrēšanu REX sistēmā ir pieejama šeit: [Reģistrēto eksportētāju sistēma – REX](#).

Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvalde informē, ka 2012.gada 3.augustā Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī Nr.C 232 ir publicēts paziņojums importētājiem par preču importu no Izraēlas.

Iepriekšējā paziņojumā importētājiem, kas 2005.gada 25.janvārī publicēts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī, tirgus dalībniekiem tika atgādināts, ka uz produktiem, kuri ražoti izraēliešu apmetnēs, kas atrodas teritorijās, kuras Izraēlas pārvaldē ir kopš 1967.gada jūnija, neattiecas saskaņā ar ES un Izraēlas Asociācijas nolīgumu noteiktais preferenciāla tarifa režīms.

Jāatgādina, ka saskaņā ar vienošanos starp ES un Izraēlu par ES un Izraēlas Asociācijas nolīguma 4.protokola īstenošanu no 2005.gada 1.februāra visos preču pārvadājumu sertifikātos EUR.1 un fakturrēķina deklarācijās, kas izdoti vai sastādīti Izraēlā, norāda tās pilsētas, ciemata vai rūpniecības zonas pasta indeksu un nosaukumu, kurā notikusi ražošana, kas nodrošina izcelsmes statusu. Tas pats attiecas uz visiem preču pārvadājumu sertifikātiem EUR-MED un fakturrēķina deklarācijām EUR-MED, kas var tikt izdoti vai sastādīti Izraēlā eksportam uz ES, pamatojoties uz ES un Izraēlas Asociācijas nolīguma 4.protokolu, kurā grozījumi izdarīti ar ES un Izraēlas Asociācijas padomes Lēmumu Nr.2/2005.

Tirgus dalībnieki, kas plāno iesniegt dokumentārus pierādījumus par izcelsmi, lai nodrošinātu preferenciāla režīma piemērošanu Izraēlas izcelsmes produktiem, tiek informēti, ka preferenciālais režīms tiks atteikts precēm, kuru izcelsmes apliecinājumā norādīts, ka ražošana, kas nodrošina izcelsmes statusu, ir notikusi vietā, kas atrodas teritorijās, kuras Izraēlas pārvaldē ir kopš 1967.gada jūnija.

Šādā nolūkā importētājiem tiek paziņots, ka atjauninātais [saraksts ar neatbilstīgu vietu nosaukumiem un pasta indeksiem](#) ir pieejams Komisijas tematiskajā tīmekļa vietnē par Muitas savienības lietām.

Vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar 2015.gada 1.janvāri, visiem pasta indeksiem ir jāsastāv no 7 cipariem. Lai atvieglotu meklēšanu, aicinām laukā „find” ievadīt pasta indeksa pirmos piecus ciparus, gadījumā, ja pasta indekss parādās saraksta pirmajā daļā (Part I), tad precēm nav iespējams piemērot tarifa preferences, bet, ja otrajā daļā (Part II), tad importētājs ir aicināts konsultēties ar muitas iestādi.

Lai nodrošinātu vienotu Savienības muitas kodeksa[1] (turpmāk – SMK) 56.panta d) un e) apakšpunktā minēto preferenciālo tarifa pasākumu piemērošanu attiecībā uz Elektroniskajā muitas datu apstrādes sistēmā (EMDAS) iesniegtajā preču izcelsmi/statusu apliecināšanā dokumentā norādītajām precēm, laižot brīvā apgrozībā preces pa daļām, aicinām veikt preču daudzuma uzskaiti EMDAS iesniegtajā preču izcelsmi/statusu apliecināšanā dokumentā gadījumos, kad:

ievedot pirmo preču daļu, tiek iesniegts viens preču izcelsmi apliecinātais dokuments saskaņā ar Regulas 2015/2447[2] 105. panta nosacījumiem;

precei ir piemērota muitas procedūra – uzglabāšana muitas noliktavā vai brīvajā zonā, un pēc tam precei pa daļām piemēro muitas procedūru – laišana brīvā apgrozībā (pārējām daļām iespējams piemērot arī citas muitas procedūras).

Preču daudzuma uzskaiti veic komersants (turpmāk – preču daudzuma uzskaites veicējs).

Preču daudzuma uzskaites veicējs:

preču daudzuma uzskaites veidlapas pirmajā tabulā norāda:

- preču izcelsmi/statusu apliecinošā dokumenta nosaukumu, numuru un datumu, oriģināla atrašanās vietu;

• informāciju par precī – nosaukumu un daudzumu, kas norādīts izcelsmi/statusu apliecinošajā dokumentā, attiecīgās daudzuma mērvienības (ja preču izcelsmi/statusu apliecinošajā dokumentā ir norādītas vairākas preces, katrai precei sagatavo atsevišķu preču uzskaites veidlapu);

[preču daudzuma uzskaites veidlapas](#) otrajā tabulā norāda:

• muitas deklarācijas, ar kuru daļa preču tiek laista brīvā apgrozībā (vai formēta cita muitas procedūra), datumu un numuru;

• ailē “deklarēts” – ar konkrēto muitas deklarāciju deklarēto preču daudzumu un, ja ir norādīts, arī iepakojumu skaitu;

- ailē “atlikums” – neizmanto to preču daudzuma atlikumu, kas paliek uzglabāšanā muitas noliktavā vai brīvajā zonā;

parakstās pie otrajā tabulā veiktajām atzīmēm un norāda paraksta atšifrējumu;

preču daudzuma uzskaites veidlapu iesniedz EMDAS kopā ar attiecīgo izcelsmi/statusu apliecinājo dokumentu vai norāda kā atsevišķu dokumentu muitas deklarācijas datu elementā 2/3 “Uzrādītie dokumenti, sertifikāti un atļaujas, citas norādes”;

laižot brīvā apgrozībā nākamo preču daļu, attiecīgi papildina preču daudzuma uzskaites veidlapas otrās tabulas ailes un iesniedz EMDAS izcelsmi/statusu apliecinājo dokumentu un papildināto preču daudzuma uzskaites veidlapu;

saskaņā ar SMK 51.pantu preču izcelsmi/statusu apliecinošā dokumenta oriģinālu preču daudzuma uzskaites veicējs glabā vismaz 3 gadus.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 9.oktobra Regula (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu

[2] Komisijas 2015.gada 24.novembra Īstenošanas regula (ES) 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr.952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu

Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu kumulācija un PEM konvencija

Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu izcelsmes kumulācijas zonā ietilpst Eiropas Savienība, Albānija, Alžīrija, Bosnija un Hercegovina, Ēģipte, Fēru Salas, Gruzija, Islande, Izraēla, Jordānija, Kosova (saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju 1244(1999)), Libāna, Lihtenšteina, Maroka, Melnkalne, Moldovas Republika, Norvēģija, Rietumkrasts un Gazas josla, Serbija, Sīrija, Šveice, Tunisija, Turcija, Ukraina un Ziemeļmaķedonija. Lielākoties šo valstu preferenču nolīgumu izcelsmes protokoli ir aizstāti ar atsauci uz Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem ([PEM konvencija](#)), taču atsevišķas partnervalstis turpina piemērot preferenču nolīgumos ietvertos izcelsmes noteikumus.

Diagonālo kumulāciju var piemērot gadījumā, ja galaprodukta ražotājpuse un galamērķa puse ar visām tām pusēm, kuru izcelsmes materiāli tika izmantoti, ir noslēgušas preferenču nolīgumus, kuros iekļauti identiski izcelsmes noteikumi. Lai pārliecinātos par to, vai diagonālā kumulācija starp iesaistītajām valstīm ir iespējama, jāpārbauda [matrica](#).

Pārejas izcelsmes noteikumi, ko piemēro Eiropas un Vidusjūras reģionā

Pašlaik uz divpusēja pamata, līdz tiek pieņemta [pārskatītā PEM konvencija](#), pēc izvēles ir iespēja piemērot pārejas izcelsmes noteikumus. Šie jaunie noteikumi ietver daudz uzlabojumu un vienkāršošanu salīdzinājumā ar pašreizējo PEM konvenciju.

No 2021. gada 1. septembra jaunie noteikumi sākotnēji ir piemērojami starp ES un Albāniju, Fēru Salām, Gruziju, Islandi, Jordāniju, Palestīnu, Norvēģiju un Šveici.

Būtiskākie pārejas izcelsmes noteikumu uzlabojumi ir:

izcelsmes reģionālā kumulācija kļuvusi elastīgāka (“pilnās” kumulācijas ieviešana lielākajai daļai produktu);

nodokļu atmaksas iespēja lielākajai daļai produktu;

elastīgāki un vienkāršāki produktu izcelsmes iegūšanas noteikumi, piemēram, zemākas vietējās pievienotās vērtības robežvērtības;

nenoteiktas izcelsmes materiālu robežvērtība palielināta no 10% līdz 15%;

“tiešā transporta” noteikuma aizstāšana ar “nemanipulācijas” noteikumu;

elastīgāki uzskaites nošķiršanas noteikumi;

iespēja nākotnē aizstāt izcelsmes sertifikātus ar reģistrētu eksportētāju izcelsmes apliecinājumiem un izdot elektroniskus izcelsmes sertifikātus.